

Dybdesaaningsforsøg paa den lgl. Bet. og Landbohøjskole.

Foredrag af Professor B. S. Jørgensen ved den
12te Landmandsforsamling.

Allerede den første Sommer, efter at Landbohøjskolen traadte i Virksomhed, gjordes et lille forberedende Forsøg med Hensyn til den Indflydelse, som Saaning i forskjellige Dybder vilde have paa Kornets Spiring, men først fra den følgende Sommer, 1860, kunne disse Forsøg siges at være saaledes gennemførte, at de bør medtages i den Oversigt, som her skal leveres. Det er jo nemlig indlysende, at man ikke strax ved den første Sværkfættelse af slige Forsøg kan fjerne alle de Ulemper og Bønskeligheder, som vilde indvirke forstyrrende paa Udfaldet; allerede om selve Maaden, hvorpaa man skulde bringe Kornene ned til den attraaede Dybde, kunde der være Tvivl; først, 1859, prøvede man at bringe dem i den rette Dybde ved at prikke hvert enkelt Korn ned i Jorden med en Pind, paa hvilken der fandtes en Skydeplade, hvorved den Dybde, hvor til Binden og altsaa ogsaa Kornet kunde bringes, blev reguleret. Erfaringen viste imidlertid, at man ikke altid kunde faa de derved tilvejebragte Huller saa fuldstændig fyldte med Jord, at der jo i enkelte af dem kom til at staa Luftrum, gennem hvilke Kornets Stængelspire hurtigere skød op, end hvor det i sin fulde Dybde var dækket med Jord. Næste Aar valgtes derfor en anden Fremgangsmaade, der siden den Tid uforandret er fulgt, og ved denne blev Jorden først omhyggelig gravet, renset og afdelet i Bede paa 8 □ Fods Størrelse; derpaa blev Jorden i hvert Bed udgravet omtrentlig i den Dybde, hvori Kornet skulde saaes, Bunden jævnedes omhyggeligt, en firkantet og 8 □ Fod stor Kamme, der var flaaet sammen af 4 brede Brædder, blev da nedsat i det udgravede Hul, og nu

lagdes Kornene vel fordelte paa Bunden og dækkedes med saa megen Jord, som der krævedes ved hvert enkelt Forsøg, hvilket kontrolleredes ved at der omkring paa Rammens indvendige Sider var trukket Streger i bestemte Afstande over Rammens nederste Kant. — Flere af de enkelte Aars Resultater ere allerede tidligere meddelte i „Tidskrift for Landøkonomi“, men først nu, efter at der foreligger Resultater fra 6—11 Aar for de forskjellige Korn- og Frøarter, kan Gjennemsnittet ansees for nogenlunde korrekt, og dog er det rimeligt, at en Fortsættelse af Forsøgene hist og her vil ændre noget paa de Middeltal, som jeg nedenfor skal meddele, thi det enkelte Aars Resultat paavirkes let af forstyrrende Indflydelser, blandt hvilke jeg især skal nævne Vejrtilaget, Angreb af Insekter og navnlig af Fugle, som ofte have gjort en ubodelig Skade paa saa smaa Arealer, hvorfor det heller ikke er muligt at angive Kornets Maal eller Vægt fra hvert Forsøg, men kun at meddele den samlede Vægt af Halm og Korn, hvilket da i Forbindelse med Spirernes og Straaenes Antal ere de Momenter, hvorfra Oplysningen om Saaningsdybdernes Indflydelse maa hentes. Da nu hertil kommer, at naturligvis ogsaa Jordbundens Bestaffenhed har en væsentlig Indflydelse paa Udfaldet, saa er det indlysende, at Resultaterne ikke i den Forstand ere almengyldige, at de praktiske Landmænd direkte kunne overføre dem paa deres Forhold, men benyttede med Omfigt ville Landmændene dog kunne hente en vejledende Oplysning fra dem.

Som et almindeligt Udbytte af Forsøgene skal da fremhæves, at medens det ved Vælgplanterne er temmelig lige gyldigt for det praktiske Agerbrug, om Sædekornet bringes noget mere eller mindre dybt, idet først Dybder, der ligge ud over de Grænser, hvortil Landmændene ville kunne bringe Kornet ned, saa Indflydelse paa Udbyttet, saa kræve derimod Kornarterne temmelig bestemte og begrænsede Dybder, saa at Nedbringelsen til en større Dybde her straffer sig haardt, og om den 3die Klasse Kulturplanter, Frøarterne, kan man i Almindelighed sige, at jo mindre de dækkes desto bedre.

Naar vi dernæst gaa over til de enkelte Korn- og Frøarter, da viser det sig, at:

Bønnerne endog kunne komme op i 30 Tommers Dybde, og at Udbytet omtrent er ens indtil 9 Tommers Dybde, men at der paa den anden Side intet naaes ved at bringe dem dybere end 4—5 Tommer. Forsøget er udført i 8 Aar, i hvert Bed er lagt 25 Korn, og Gjennemsnitsresultatet af disse 8 Aar har været følgende:

Bønner.

Antal Afgrødens			Antal Afgrødens		
Dybde.	Planter.	Bægt.	Dybde.	Planter.	Bægt.
1 Tom.	21,75	1,994 \bar{H}	16 Tom.	16,43	1,471 \bar{H}
2 —	21,25	1,950 —	17 —	12,00	1,283 —
3 —	22,50	1,969 —	18 —	13,00	1,083 —
4 —	21,75	2,037 —	19 —	10,16	1,103 —
5 —	22,00	2,006 —	20 —	12,33	1,253 —
6 —	21,50	1,806 —	21 —	9,14	0,820 —
7 —	21,37	1,581 —	22 —	7,66	0,720 —
8 —	20,62	1,631 —	23 —	7,83	0,750 —
9 —	21,75	1,750 —	24 —	3,83	0,433 —
10 —	18,75	1,721 —	25 —	5,00	0,200 —
11 —	19,50	1,806 —	26 —	4,33	0,100 —
12 —	19,62	1,725 —	27 —	3,00	0,033 —
13 —	18,14	1,440 —	28 —	7,00	} Saaet 1 Aar.
14 —	18,28	1,664 —	29 —	6,00	
15 —	16,71	1,371 —	30 —	3,00	

3 Aars
Forsøg.

Erterne have spiret indtil 18 Tommers Dybde, men ved dem træffe vi tidligere end ved Bønnerne en Grænse, ud over hvilken Udbytet kjendelig aftager, nemlig omtrent 6 Tommer, men ogsaa her aftager Planternes Antal først stærkt efter 9 Tom., saa der ikke vil være noget til Hinder for ogsaa at pløje dem ned. Vikkerne have spiret til 15 à 16 Tommers Dybde; fra 8 Tommer aftog Planternes Antal temmelig stærkt,

og om dem gjælder derfor omtrent det samme som om Erterne. Forsøgene med Erter ere udførte i 8 Aar, der er saet 100 Korn i hver Dybde, og det har været tidlige grønne Markarter, der ere blevne brugte. Vikkeforsøgene ere foretagne i 6 Aar, og der er saet 200 Korn i hver Dybde. Gjennemsnittet for Erter og Vikker stiller sig saaledes:

Erter.			Vikker.		
Dybde.	Antal Planter.	Afgrødens Vægt.	Dybde.	Antal Planter.	Afgrødens Vægt.
1 Tom.	82,5	1,76 \bar{H}	1 Tom.	59,8	2,025 \bar{H}
2 —	83,0	1,77 —	2 —	60,3	2,050 —
3 —	79,6	1,96 —	3 —	61,5	1,925 —
4 —	75,6	1,72 —	4 —	58,5	1,650 —
5 —	75,6	1,59 —	5 —	60,1	1,783 —
6 —	73,0	1,73 —	6 —	57,3	1,733 —
7 —	60,9	1,52 —	7 —	56,6	2,241 —
8 —	62,0	1,50 —	8 —	55,1	1,691 —
9 —	59,9	1,66 —	9 —	47,0	1,350 —
10 —	52,5	1,54 —	10 —	34,1	1,275 —
11 —	42,6	1,36 —	11 —	28,8	1,075 —
12 —	32,3	1,35 —	12 —	14,8	0,658 —
13 —	21,4	0,75 —	13 —	5,0	0,325 —
14 —	19,7	0,85 —	14 —	1,8	0,125 —
15 —	12,2	0,49 —	15 —	0,7	0,066 —
16 —	9,2	0,36 —	16 —	0,3	0,016 —
17 —	6,7	0,27 —	17 } spirede ikke.		
18 —	6,9	0,27 —	18 }		
19 } spirede ikke.					
20 }					

Bed Kornarterne er ikke blot Planterne, men ogsaa Straaene i hvert enkelt Bed blevne talte; og det viser sig da derved, at jo dybere Kornet saaes, desto flere Straa skyder hver af de fremspirende Planter, saa at der endog har været enkelte Bygplanter, som have givet over 80 Straa.

Hveden har spiret indtil 8 Tommers Dybde, men jo mindre dybt Kornet er bragt desto flere Planter og Straa er der skredet frem; dog bliver Faldet først stort efter 4 Tommers Dybde. Størst har Udbyttet været ved 1 Tommes Dybde. — Rugen giver ogsaa flest Planter og Straa ved den mindste Dybde ($\frac{1}{2}$ —1 Tomme), men Antallet aftager hurtigere end ved Hveden og falder navnlig stærkt efter 2 Tommer. Forsøgene synes altsaa bestemt at udtrykke, at Rugen ikke taaler at komme dybt. — Det 2-rad. Byg taaler en lidt større Dybde; først ved 3 Tommers Dybde aftager Antallet af Planter og Straa kjendeligt, og der er den Mærkelighed, at Afgrødens Vægt er størst ved 3 Tommers Dybde. Noget lignende gjælder om det 6-rad. Byg, men det synes næppe at kunne taale en saa stor Dybde. — Havren giver det største Antal Planter ved $1\frac{1}{2}$ Tommes Dybde, og saavel Straaenes Antal som Afgrødens Vægt er omtrent ens ved $1\frac{1}{2}$ —3 Tommers Dybde. Den synes altsaa ogsaa at kunne taale en noget stærkere Dækning end Vintersæden, men Tallene maa ikke betragtes som afgjørende, men kun som ledende. — Nedenstaaende Oversigt er Gjennemsnittet af 9, 10 og 11 Aars Forsøg med Hvede, Rug og Havre, af 8 Aar med 2-rad. Byg og af 6 Aar med 6-rad. Byg. Af dem alle er der faaet 200 Korn i hver Dybde.

Hvede.

Dybde.	Antal Planter.	Antal Straa.	Afgrødens Vægt.
$\frac{1}{2}$ Tom.	102,0	417,7	1,87 \bar{A}
1 —	105,1	412,9	1,97 —
$1\frac{1}{2}$ —	99,1	398,0	1,89 —
2 —	93,1	371,7	1,73 —
3 —	77,7	322,4	1,71 —
4 —	59,3	275,0	1,44 —
5 —	28,3	170,5	0,85 —
6 —	15,8	106,2	0,51 —
7 —	4,2	34,8	0,17 —
8 —	1,7	19,3	0,07 —
9 —	spirede ikke.		

Rug.

Dybde.	Antal Planter.	Antal Straa.	Afgrødens Vægt.
$\frac{1}{2}$ Tom.	83,9	473,6	1,567 \bar{H}
1 —	80,3	456,2	1,557 —
$1\frac{1}{2}$ —	71,0	414,8	1,642 —
2 —	65,7	369,2	1,620 —
3 —	40,6	274,5	1,092 —
4 —	16,3	135,6	0,572 —
5 —	3,4	42,2	0,210 —
6 —	0,5	5,3	0,035 —
7 —	0,1	0,7	0,002 —
8 —	spirede ikke.		

2 = rad. Byg.

Dybde.	Antal Planter.	Antal Straa.	Afgrødens Vægt.
$\frac{1}{2}$ Tom.	121,7	610,2	2,24 \bar{H}
1 —	123,6	606,9	2,34 —
$1\frac{1}{2}$ —	119,7	594,5	2,34 —
2 —	117,1	626,6	2,32 —
3 —	84,0	548,6	2,46 —
4 —	58,2	442,5	2,09 —
5 —	41,9	391,1	1,72 —
6 —	12,1	146,4	0,62 —
7 —	4,0	82,5	0,32 —
8 —	0,1	4,2	0,04 —
9 —	0,4	13,0	0,05 —

6 = rad. Byg.

Dybde.	Antal Planter.	Antal Straa.	Afgrødens Vægt.
$\frac{1}{2}$ Tom.	128,0	426,6	2,086 \bar{H}
1 —	126,0	435,8	2,275 —
$1\frac{1}{2}$ —	121,8	432,1	2,333 —
2 —	104,8	370,6	2,220 —
3 —	91,5	372,1	2,145 —

Dybde.	Antal Planter.	Antal Straa.	Afgrødens Vægt.
4 Tom.	62,3	320,0	2,141 \bar{H}
5 —	26,8	178,5	1,208 —
6 —	11,6	73,3	0,466 —
7 —	2,6	25,0	0,199 —
8 —	0,8	21,0	0,075 —
9 —	spirede ikke.		

Havre.

Dybde.	Antal Planter.	Antal Straa.	Afgrødens Vægt.
$\frac{1}{2}$ Tom.	119,5	375,4	2,323 \bar{H}
1 —	118,3	331,5	2,245 —
$1\frac{1}{2}$ —	124,2	386,9	2,173 —
2 —	116,6	382,0	2,283 —
3 —	102,6	342,5	2,255 —
4 —	90,5	315,9	1,949 —
5 —	69,9	256,0	1,812 —
6 —	49,5	191,5	1,547 —
7 —	23,6	84,8	1,002 —
8 —	10,5	60,3	0,515 —
9 —	0,9	8,5	0,106 —

Blandt Frøsorterne er der vel gjort Forsøg med Kaps, men den egner sig ikke godt til flige smaa Forsøg, hvor Planterne skulle tælles, da Jordlopperne og Kapsens øvrige Fjender let kunne ødelægge det Hele; der skal derfor saa at sige Held til at faa et Forsøg nogenlunde uhindret gennemført, og af alle de Aar, hvori der er gjort Forsøg med Kaps, have kun 5 givet et tilfredsstillende Resultat. Saaet i $\frac{3}{4}$ Tommes Dybde har den vist sig bedst, og et af to synes det, at man hellere maa faa grundere end dybere. — Rød- og Hvidfløver lykkes bedst ved $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{2}$ Tomme og aftager hurtigt og stærkt med Dybden, saa at man ligesaa godt helt kan lade være at dække Hvidfløveren, som at bringe den 1 Tomme ned; man

begaer ofte en stor Fejl ved at bringe Kløverfrøet for dybt. — Om Thimotheifrøet gjælder det samme; ogsaa her er en $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ Tomme bedst, og det spirer slet ikke ved 2 Tommers Dybde. — Rajgræsset stiller sig derimod nærmest som Havren, deres heldigste Spiringsdybde synes omtrent at falde sammen, saaledes at der ingen Fare er ved, som ofte bruges, at nedharve Rajgræs og Havre samtidig. — Om Kaalrabi-frøet gjælder det samme som om Rapsen, Jordlopperne ødelægge ofte Forsøgene. — For Kunkelroefrøet er $\frac{3}{4}$ —1 Tommes Dybde heldigst, men ibrigt er der ingen stor Forskjel, hvad enten det nedbringes $\frac{1}{2}$ eller $1\frac{1}{4}$ Tomme. — Nedenstaaende Oversigt er for Rapsens Bedkommende et Gjennemsnit af 5 Aars Forsøg, for Kløverarternes af 9 Aar, for Thimotheifrøets af 7 Aar, for Rajgræssets af 8 Aar, for Kaalrabiernes af 3 Aar og for Kunkelroernes af 8 Aar; der er i hver Dybde faaet 200 Frø af hver Frøsort, undtagen af Kunkelroerne, af hvilke der kun er faaet 100 Frø i hver Dybde.

Raps.

Dybde.	Antal Afgrødens		Dybde.	Antal Afgrødens	
	Planter.	Vægt.		Planter.	Vægt.
0 Tom.	8,4	1,72 \bar{H}	$1\frac{1}{2}$ Tom.	24,4	2,71 \bar{H}
$\frac{1}{4}$ —	29,0	2,88 —	2 —	22,8	3,52 —
$\frac{1}{2}$ —	30,8	2,89 —	$2\frac{1}{2}$ —	17,2	2,38 —
$\frac{3}{4}$ —	31,8	2,94 —	3 —	9,0	1,73 —
1 —	27,2	2,36 —	$3\frac{1}{2}$ —	8,0	1,32 —
$1\frac{1}{4}$ —	13,0	2,22 —	4 —	5,8	0,92 —

Dybde.	Rød=	Hvid=	Thimo=	Raj=	Kaal=	Kunkel=
	kløver.	kløver.	thei.	græs.	rabi.	roer.
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
	Pl.	Pl.	Pl.	Pl.	Pl.	Pl.
0 Tom.	20,1	19,2	17,9	29,4	ej faaet	ej faaet
$\frac{1}{4}$ —	78,7	41,2	40,9	53,6	56,3	45,7
$\frac{1}{2}$ —	70,9	42,3	43,9	66,9	72,0	50,7

Dybde.	Antal Pl.	Antal Pl.	Antal Pl.	Antal Pl.	Antal Pl.	Antal Pl.
$\frac{3}{4}$ Tom.	62,6	31,0	30,6	64,6	55,0	59,5
1 —	47,7	20,8	25,1	66,9	65,3	58,1
$1\frac{1}{2}$ —	28,9	5,2	9,1	56,6	53,3	39,2
2 —	9,7	0,8	0,0	43,7	31,3	21,4
$2\frac{1}{2}$ —	1,4	0,6	0,1	20,0	15,7	8,2
3 —	0,4	0,2	0,0	8,7	11,0	0,0
$3\frac{1}{2}$ —	0,0	0,1	0,0	1,6	ej faaet	ej faaet
4 —	0,0	0,0	0,0	0,6	2,0	0,0
5 —	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0

Med Boghvede er der gjort Forsøg i 5 Aar, og deraf synes at fremgaa, at 1—2 Tommers Dybde er den heldigste, medens Udbyttet allerede fra $2\frac{1}{2}$ Tomme falder stærkt. — Sperglen giver flest Planter ved $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ Tommes Dybde, men størst Udbytte ved 1 Tomme, og det synes derfor, at $\frac{3}{4}$ —1 Tomme vil være det heldigste.

Der er ganske vist intet overrassende i de Resultater, som her er meddelt fra de ovenstaaende Forsøg; dette har heller ikke været ventet eller tilfattet, men man har kun villet staffe bestemte Tal for længst erkjendte Erfaringsfætninger. Forsøgene fortsættes stadig paa Landbohøjskolen, dels med disse dels med andre Kulturplanter, og om nogle Aar vil der derfor rimeligvis kunne meddeles yderligere Resultater.

Til dette Foredrag knyttede sig følgende Diskussion:

Handelsgartner Wendt ønsker at konstatere det Foregaaende og at bevidne Prof. Jørgensen og Landbohøjskolen de praktiske Landmænds Tal og Anerkjendelse for hvad der derfra gjøres for vort Agerbrug. De her meddelte Resultater samstemme fuldstændig med det praktiske Livs Erfaringer og med den blandt Gartnerne herskende Saaregel, at „3 Gange Frøets Størrelse er Frøets Dybde“.

Direktør Dahl fra Aas i Norge har her i faa Djeblikke faaet et udmærket Materiale til sine Forelæsninger over dette

højest vigtige Spørgsmaal, og er iøvrigt ganske enig med de Resultater, der kunne drages deraf; thi ogsaa nogle Forsøg paa Aas, som han beklager ikke i Øjeblikket at kunne fremstille ved bestemte Talfstørrelser, vise, at vi ej bør nedbringe Bygget dybere end $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ Tomme, at dette ogsaa omtrent er den rette Dybde for Havren, at Urterne derimod bør bringes dybere, og at Græsfrøene kun bør bringes lidt i Jorden. Den gamle Praxis siger: bring Bygget 3—4 Tommer i Jorden; de her meddelte Tabeller vise tydelig, at dette er falsk, og hans egne Erfaringer stemme ogsaa fuldt med, at man faaer et bedre Udbytte ved en mindre Dybde. Radsaamaaffinerne egne sig fortrinlig til at bringe Sæden ned i en bestemt Dybde og faa alle Korn bragt lige dybt, og ogsaa af denne Grund bør altsaa Radsaaning anbefales; ved Bredsaaning og paafølgende Nedharvning bringes mange Korn saa dybt, at de ikke kunne spire frem; derfor maa man altid bredsaa en overflødig Mængde Korn; ved Radsaaning kunne vi spare den halve Saafæd og i Løbet af kort Tid faa Udgiften til Radsaamaaffinen dækket. Overalt, hvor Markerne ere i Orden og tilstrækkelig rene, bør vi derfor indføre Radsaaning. Græsfrøet, der skal bringes saa lidt i Jorden som mulig, bør enten tromles ned eller harves ned med en let Harve. Ogsaa Turnips- og Raalrabifrøet bør i det Højeste kun bringes $\frac{1}{2}$ Tomme i Jorden.

Statsraad Tesdorpf: Her forelægges en Række Erfaringer, udtrykte i Talfstørrelser, der synes uomtvistelige, men de bør dog benyttes med meget stor Varsomhed, thi anden Jord vilde ogsaa give andre Resultater, og den Sædart, man paa et Sted mest passende nedbringer i 1—2 Tommers Dybde, vil i en anden Jord kræve den dobbelte Dybde. Forsøgene ere nu gjorte paa en kraftig Lerjord, og Sæden er bragt i Jorden paa en Maade, der ikke stemmer med den almindelige. Paa en let, humusrig Jord, hvor Kornspiren paa den ene Side let trænger op, medens paa den anden Side Luften let udtørre Jorden, vil man ikke kunne nøjes med en saa ringe Bedækning. Nogle Jorder fange let Frøet og kunne nøjes med at det tromles ned,

f. Ex. den milde Muldjord, men hverken paa den lette Sandjord eller paa den stærke Lerjord kan man nøjes dermed. Ved at nedharve Kloveren med Vaarsæden, selv om det derved kommer 3 Tommer i Jorden, vil man, endog paa let Jord, faa en bedre og sikrere Kloverafgrøde, end hvis man kun nedharver Kloveren $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ Tomme. Saaningsdybden maa være forskjellig paa de forskjellige Slags Jorder.

Prof. Førgensen refererede sig netop i Begyndelsen af sit Foredrag mod, at de Resultater, der meddeltes, skulde have almengyldig Betydning, idet det f. Ex. aldrig kunde være hans Mening, uden tilbørligt Hensyn, at ville overføre til Bylunds Heder de Erfaringer, der erholdtes paa Landbohøjskolens Forsøgsmark, men relativt beholde de deres Værdi.

Gartner Wendt fremhæver, at Radsaeningen navnlig vil være paa sin Plads hos Smaafolk, der dyrke deres Jord med Spaden.

Direktør Dahl: Den rette Saaningsdybde betinges ikke blot af Jordens Bonitet, men ogsaa af den Tilstand hvori den er, naar Kornet faaes, om den er fjer og velbehandlet eller haard og fast. Kornet kræver ikke lidt Fugtighed for at spire; den vel bearbejdede Jord er fugtigere end den faste, og derfor kan Frøets Spiring gaa ligesaa sikkert i hin som i denne, selv om det ikke nedmuldes saa dybt.

Statsraad Tesdorpf: Ja, Kulturen har unægtelig stor Betydning, men jeg maa dog selv med denne for Øje hævde de praktiske Mænds Standpunkt med Hensyn til den rette Saaningsdybde, og det er, at Kornet ikke bør nøjes med en saa let Dækning, som her er omtalt. Man anbefaler os at radsaa, men der bør dog tages et strengt Hensyn til, om de nødvendige Forudsætninger ere tilstede, thi uden en udmærket vel kultiveret, en dybere bearbejdet og en kraftig gjødet Jord vil Radsaeningen ikke være paa sin Plads, og over en saadan Jord raade endnu de færreste Landmænd her i Landet, og de ville da næppe staa sig ved at indføre Radsaeningen. Jorden maa være i en saadan Kraft, at de radsaaede Planter kunne

udvikle sig med stor Frodighed og snart dække Jorden, thi ellers har Luften og Solen en for stærk Afgang til Jorden mellem Rækkerne, og dette kan være meget misligt. Ved Kjøbenhavnsrådet 1869 gjorde Taleren ogsaa den samme Paaastand gjældende, men blev imødegaaet af flere, uden at han dog endnu har kunnet forandre sin Opfattelse af denne Sag. Han ønsker imidlertid, at Agerbruget maa gjøre saadanne Fremskridt herhjemme, at Radsaanningen bliver paa sin Plads og da kan slaa de gamle Bredsaare af Marken.

Lundboffoleforstander La Cour troer ogsaa, at det vil være rigtigst at Frøet bringes nogenlunde dybt i Jorden, da vi der ved i hvert Fald faa en sikrere om ikke en større Afgrøde, og Sikkerheden er af overordentlig Bigtighed for den praktiske Mand. Navnlig om Foraaret vil det dybt lagte Sædeforn have Fortrinnet, thi der indtræffer ofte i April og Maj en meget tør Periode, som i høj Grad svækker den unge Sæd, naar den ikke ved en dyb og stærk Roddannelse er i Stand til at benytte en større Mængde af Jordens Fugtighed; den dybere lagte Sæd vil vist indenfor visse Grænser faa et stærkere Rodvæv, inden den lille Stængelspire naaer op over Jorden og der udsættes for den ofte skarpe Foraars-tørke. De paa Lundboffolskolen i Smaabede anstillede Forsøg have, som Prof. Jørgensen nævnte, været stærkt udfatte for Angreb af Fugle, saa at det har været umuligt at opgive Kornets Vægt efter de ulige Dybder, men derimod kun at antyde, om den ene Dybde har Fortrin for den anden ved at angive Planternes og Straaenes Antal og den samlede Afgrødes Vægt. Afgrødens Betydning beroer imidlertid væsentlig paa Kornudbyttet, og da Direktør Dahl udtrykkelig har udtalt, at Udbyttet blev større ved den mindre dybe Saaning, saa ønsker Taleren at faa at vide, om denne Udtalelse gjælder Kornudbyttet, og i saa Fald om dette Resultat er fremgaaet af Forsøg med Smaabede, der formedest Fuglenes Angreb intetsteds ville have afgjørende Betydning i saa Henseende, eller om det er erholdt ved Forsøg i det Store, der uden Vanskelighed

kunne iværksættes, naar man vil bruge en Radsaamaskine til at bringe Kornene ned til forskjellig Dybde.

Direktor Dahl har kun gjort Forsøg i det Smaa, thi den Jord, han dyrker, er meget stenet og uren, saa han ej har vovet sine dyre Radsaamaskiner paa en sliq Jord. I de sidste 8 Aar, han drev Jorden ved Ultuna Landbrugsskole i Sverig, benyttede han derimod stadig Radsaaning, og Udbyttet var, saavidt han mindes, ligesaa godt som efter Bredsaaning, og i hvert Fald var der den store Fordel, at der sparedees Saasæd. Naar vi se, hvor dybt Planterne trænge med deres Rødder, kunne vi ikke længere være i Tvivl om, at de ogsaa let udstrække sig saa meget til Siden, at de kunne drage al den disponible Næring af den Jord, der ligger mellem den radsaaede Sæd, og som ikke bør være mere end 7 Tommer bred. Da Radsaaning netop findes hos de mest praktiske Folk, Skotter, Engelsemænd og Nederlændere, saa synes dette ogsaa at tale for, at den er mere lønnende end Bredsaaning.

Statsraad Tesdorpf forbeholder sig imorgen at føre Direktør Dahl ud paa en rads- og bredsaaet Mark paa Durupgaard, og der fortsætte Drøftelsen.

Forpagter Jensen, Rødstenseje, spørger Prof. Sjørgensen, om den dybtsaaede Hvede staaer sig bedre i strange Vintre end den mindre dybt dækkede. Hvis dette er Tilfældet, bør man bringe sin Sæd dybt, da man vil staa sig vel ved at hjælpe sig med færre men sikrere Planter, og desuden kan man jo ved at anvende noget mere Saasæd ved den dybere Dækning skaffe sig lige saa mange Planter, som ved at saa tyndere og bringe Sæden mindre dybt; man vil altsaa i saa Fald ved en noget tykkere Saaning og dybere Dækning skaffe sig ligesaa mange men sikrere Planter, og dette er saa vigtigt, at det vil være af helt underordnet Betydning, at man skal bruge noget mere Sædekorn.

Prof. Sjørgensen kan ikke i Øjeblikket besvare dette Spørgsmaal, men det behøves ikke heller, thi Ingen veed forud hvorledes Aaret vil blive; derfor maa Landmændene rette sig